

STORTINGET

Innst. 414 L

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 70 LS (2022–2023)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i lov om Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF-lova)

Til Stortinget

Sammendrag

Hovudinnhaldet i proposisjonen

I proposisjonen blir det lagt fram forslag til endringer i lov 10. desember 2004 nr. 82 om Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF-lova).

Endringane skal bringe regelverket under Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk av 9. mai 1980 (COTIF) i samsvar med regelverk i EU og EØS-avtala om sikkerheit og tekniske forhold på jernbaneområdet og gjer teksten i overenskomsten meir tilgjengeleg og oppdatert.

COTIF etablerer den mellomstatlege organisasjonen for internasjonal jernbanetraffikk (OTIF). Den har eksistert sidan 1893 og har for tida 51 medlemsstatar i Europa, Asia og Afrika og eitt assosiert medlem. I tillegg er EU medlem. Organisasjonen arbeider med å fremje, forbetre og forenkle internasjonal jernbanetransport.

OTIF syter for juridisk og teknisk samtraffikk for internasjonal jernbanetransport, i nært samarbeid med EU, EU sitt jernbanebyrå, Den internasjonale jernbanetransportkomiteen (CIT), Den internasjonale jernbaneunionen (UIC) mfl. OTIF administrerer regelverk for internasjonal transport av personar og gods, jamvel farleg gods.

Noreg har tatt del i OTIF sitt arbeid med å forberede regelendringane som er omfatta av denne proposisjonen, og stemte for dei framlagte endringane på 12. og 13. generalforsamling i 2015 og 2018. For at desse endringane skal kunne tre i kraft, må 2/3 av medlemsstatane godkjenne endringane. Etter artikkel 34 § 2 i COTIF trer endringar i sjølve overenskomsten i kraft tolv månader etter at 2/3 av medlemsstatane har godkjent dei. Det er framleis ikkje eit tilstrekkeleg tal på medlemsstatar som har godteke desse endringane, og tidspunktet for ikrafttreding av desse endringane er difor uvisst.

Nytt vedlegg H, som vart vedtatt på den 13. generalforsamlinga, gjer det naudsynt å endre COTIF-lova. I og med at denne endringa i overenskomsten gjer det naudsynt å endre lova, er det òg naudsynt med Stortinget sitt samtykke til å godkjenne endringane i medhald av Grunnlova § 26 andre ledd.

Lovframlegget reiser etter departementet sitt syn få prinsipielle spørsmål av noko særleg omfang. Endringane er i tråd med norsk jernbanepolitikk gjennom ei årrekke under skiftande regjeringar og bidreg til å styrke dei internasjonale jernbanesambanda i Europa, Asia og Afrika. Nasjonale myndigheiter i Noreg vil halde fram med å utøve myndigheit og treffe vedtak med verknad for Noreg på same måte som før ved etterleving av COTIF.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jone Blikra, Kirsti Leirtrø og Nils Kristen Sandtrøen, fra Høyre, Liv Kari Eskeland, Trond Helleland og Erlend Larsen, fra Senterpartiet, Geir Adelsten

Iversen, Geir Inge Lien og lederen Erling Sande, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til Prop. 70 LS (2022–2023) om internasjonal jernbanetrafikk (COTIF-loven) og samtykke til godkjenning av endringer av 30. september 2015 og 26. september 2018 i Overenskomst om internasjonal jernbanetrafikk.

Komiteen viser til at de foreslåtte endringene skal bringe gjeldende regelverk under Overenskomst om internasjonal jernbanetrafikk av 9. mai 1980 (COTIF) i samsvar med regelverket i EU og EØS-avtalen om sikkerhet og tekniske forhold på jernbaneområdet samt gjøre teksten mer tilgjengelig og oppdatert.

Komiteen er opptatt av at nasjonalt og internasjonalt regelverk legger best mulig til rette for å kunne bruke jernbanen som et godt alternativ for transport av personer og gods. En slik tilrettelegging er avhengig av samordning og oppdatering av internasjonalt regelverk.

Komiteen merker seg at forholdet som krever lovendring, dreier seg om enhetlige rettsregler knyttet til sikker togdrift i internasjonal trafikk. Norge har allerede tilsvarende regler etter jernbanelovgivningen, slik at forslaget til endringer i overenskomsten ikke endrer noe i norske regler eller ordninger som allerede gjelder etter EØS-avtalen, men vil blant annet være med på å styrke vilkårene for internasjonal jernbanetrafikk over lengre avstander ut over EU/EØS.

Komiteen viser til høringsvaret fra Statens jernbanetilsyn, der det blir henvist til foreslåtte endringer i regler om utøvelse av myndighet.

Komiteen merker seg at dette er besvart ved at departementet har foreslått at jernbaneloven skal gjelde tilsvarende for krav i COTIF som omhandler sikkerhetsertifisering, tilsyn og myndighetsoppgaver. Dette fører til at det er Statens jernbanetilsyn som skal utøve myndighetsoppgavene etter COTIF.

Komiteen vil understreke at endringene er i tråd med norsk jernbanepolitikk gjennom en årrekke under

skiftende regjeringer og vil bidra til å styrke internasjonal jernbanetrafikk i Europa, Asia og Afrika.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i lov om Overenskomst om internasjonal jernbanetrafikk (COTIF-lova)

I

I lov 10. desember 2004 nr. 82 om Overenskomst om internasjonal jernbanetrafikk blir det gjort følgende endringer:

§ 2 ny bokstav h skal lyde:

- h. Enhetlige rettsregler om sikker togdrift i internasjonal trafikk (EST – BILAG H til overenskomsten) fastsetter krav til sikker togdrift i internasjonal trafikk, herunder til sikkerhetsertifisering og tilsyn, i henhold til Artikkel 1 i EST.

Ny § 2 a skal lyde:

§ 2 a *Utøvelse av myndighetsoppgaver*

For krav i overenskomsten som omhandler sikkerhetsertifisering, tilsyn og utøvelse av myndighetsoppgaver for øvrig, gjelder jernbaneloven tilsvarende.

§ 7 annet punktum skal lyde:

Departementet kan gi nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av loven, *herunder krav om drift og sikkerhet, sikkerhetsstyringssystemer, sikkerhetsertifisering, tilsyn og andre myndighetsoppgaver, når det er nødvendig for å gjennomføre bestemmelser i overenskomsten.*

II

Lova gjeld frå den tida Kongen fastset.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 23. mai 2023

Erling Sande

leder

Jone Blikra

ordfører